

391. Isten magába öleli a lélek-menyasszonyt

Imádkozzuk a 126. számú éneket:

*Ó lelkem, Szent Jegyesem, méltán ki-ki szeressen, Téged, Jézus.
Minden kincset megvessen, csak Tégedet keressen, Édes Jézus, édes Jézus!*

Az előző imaórában azt tanulmányoztuk, hogy a lélek-menyasszony hogyan öleli magába az isteni Vőlegényt. Most pedig a Vőlegény cselekvését nézzük a misztikus nász imájában:

I. Hogyan egyesül az isteni Vőlegény az Ő választott menyasszonyával?

Szakavatott vezetőnk van ezen az úton, a karmelita szerzetesnő: **Szent Edith Stein**, akit az egyház nemcsak szentté avatott és Európa társvédőszentjének nyilvánított, hanem egyháztanítónak is deklarált. Az ő **tanítása hivatalos, az Egyház tanítását tükrözi**, ezért bátran hagyatkozhatunk rá:

1. **Isten a bennünk-lakás módján részesíti önmagában az embert.** Személyesen találkozik vele a **legbensőbb érintkezésben**. Feltárja belső világát, és különleges megvilágosításokat ad neki az isteni természetéről, az Ő istenien titokzatos terveiről. Isten átadja a Szívét a léleknek.

a) Először csak a személyes együttlét rövid fellobbanásaiban, az átmeneti egyesülés, vagyis a misztikus eljegyzés imájában, majd a tartós, folyamatos együttlétben, vagyis a lelki nász imaszakaszában. Mindez azonban még nem Istennek *a színről színre való látása* (vö. 1 Kor 13, 12). Isten az Ő lényegével érinti meg a lélek legbelsejét, amelyet Keresztes Szent János a lélek lényegének nevezett. **Isten lényege nem más, mint az Ő Léte, mint Ő saját maga.** Isten Személy, és pedig háromszorosan Személy. Isten léte tehát személyes lét. Az emberi lélek legbelseje is az Ő személyes életének forrása és szíve közepe. Ugyanakkor sajátos helye a más személyekkel való találkozásnak. **Igazi személyes érintkezés**, találkozás másokkal tehát **csak legbensőkben lehetséges**. Az innen fakadó találkozással adja tudtára az egyik személy a másik személynek az ő jelenlétét. Ha tehát valaki bensőleg megérintettnek érzi magát, akkor az illetővel érzelmi, élő kapcsolatba kerül. Ez még nem igazi érintkezés a személyek között, csupán annak kiindulópontja. Amikor Isten kegyelmi bennünk lakásáról beszélünk, akkor az Istentől kapott érintés már áttörést jelent valami új imaszakasz felé. Amikor Isten a megszentelő kegyelmet adta a keresztség szentségében először, akkor a kegyelmi bennünk lakásában a létét közölte velünk. De a Vele való személyes kapcsolatnak a forráspontja még rejtve maradt.

b) Az egyesülés imájában viszont az isteni élet forráspontja – amennyiben egyáltalán erről beszélni tudunk – **az emberi lelki forráspontjával lép érintkezésbe**, és ezáltal érezhetően, vagyis megtapasztalhatóan jelenlevővé válik. Ugyanakkor mégis homályban, elzártan marad a számunkra. Amikor Isten az Ő titkairól felvilágosítást ad ebben az imaszakaszban, akkor a lélek-menyasszony számára mégis **feltáru Isten zárt, belső világa**. Amikor a lélek az isteni lét beáramlását, mint saját léte felemelkedést a kegyelmi közlésben megtapasztalja, akkor ő is **belép az isteni Létebe**. Az Istennel való egyesülés különböző fokozatain át **a lélek eggyé válik életének személyes forráspontjával, Istennel a kölcsönös és személyes önátadásban**.

c) Ez a kölcsönös önátadás, vagyis Isten és a lélek egyesülése a hit és a szeretet erejéből a megszentelő kegyelem birtokában történhetik. Az a tény, hogy az ember legbenseje elvileg minden személyes találkozás és egyesülés helye, érthetővé teszi – amennyiben az isteni titkoknál egyáltalán értésről beszélhetünk –, hogy Isten miért választja a lélek legbelsejét lakóhelyül.

d) Ha Isten az embert arra teremtette, hogy vele egyesüljön, akkor már előzetesen, a világ teremtése óta Isten és a lélek között fennáll ez a kapcsolat, amely az Istennel való egyesülést lehetővé teszi. A fentiekből érthető, hogy a lélek legbelsejével szabadon rendelkezhet, mert szerető önátadásra csak szabad létező képes. Kérdés, hogy a léleknek ez a szerető önátadása a misztikus nászban valami mást jelent-e, mint az emberi akarat feltétlen átadását Isten akaratának.

Nyilvánvalóan igen. Már a megismerés szintjén is valami más történik. Amikor Isten átadja magát a misztikus nászban, akkor a lélek Istent olyan módon ismeri meg, ahogyan sem korábban, sem most nem ismerhette, hiszen a lélek saját belső mélységeit sem ismerte. Eddig még nem is sejtette – úgy, ahogyan most tudja – hogy kinek is adta át akaratát, mit adott oda önmagából, és milyen önátadást kívánhat még tőle Isten akaratára.

Az akarat szintjén is valami más történik. Célja szerint ugyanis amikor a lélek átadja az ő akaratát, akkor saját akaratát egyesíti az isteni akarral. **A misztikus nászban viszont egészen belehelyezi magát Isten Szívébe, és az isteni Személyek életébe.** De nemcsak célja szerint, hanem a kiindulásban is más történik. Most érkezik el ugyanis igazán a legmélyebb forrásához, mivel személyes központjából kiindultán ragadja meg önmagát, egész személyét.

Továbbá a végrehajtásban is különbözik, mert **a jegyesi önátadásban** nem csupán átadjuk és alárendeljük akaratunkat az isteni akaratnak, hanem – és ez a lényeg: **befogadjuk Istent**, önmagát is! Ezért amikor saját személyünket átadjuk Istennek, akkor a legmerészebb tulajdonba vétel történik, amely minden emberi fogalmat felülmúl. Keresztes Szent János ezt nagyon világosan mondja: „**A lélek most sokkal többet adhat Istennek**, mint önmagát, tudniillik önmagában Istent adja Istennek!”, mert már az ő léte Istennel gazdagabb lét, és ezt a létet adja vissza Istennek. Ezért itt, a misztikus nász imaszakaszában *létezés szerint is* valami más történik, mint a kegyelmi egyesülésben a megszentelő kegyelem által. **Itt az isteni Lét mélyen magába vonja, és megisteníti az emberi lelket.** Úgy lehetne mondani: „Személyes eggyé válás történik”. Ez azonban nem hogy megszüntetné az önállóságot, inkább az lesz ezen eggyé válásnak a feltétele. Isten és a lélek oly módon járják át egymást, amelyet csak az Atya, a Fiú és a Szentlélek egymásba válása múlhat felül, ami ösképe Isten és a lélek eggyé válásának. Ez az az egyesülés, amelyre Keresztes Szent János félreismerhetetlenül céloz még akkor is, hogyha olykor az „egyesülés” szót más értelemben is használja. Keresztes Szent János elméletileg ugyanis nem határolja el olyan élesen az egyesülés módjait, mint ahogyan mi azt az előzőekben megkíséreltük. Hiszen említettük: **a misztikus nász** nem más, mint **egyesülés a szentháromsággal Istennel.** Amikor Isten a lelket homályban és rejtettségében megérinti, a lélek csak mint személyes érintkezést tapasztalja meg anélkül, hogy felismerné, hogy egy vagy több isteni Személy érintette-e meg őt. Amikor pedig a tökéletesebb szeretetegyesülés teljesen bevonja az isteni életbe a lélek-menyasszonyt, akkor a lélek számára már nem lesz rejtett Isten három-személyű élete, hanem érzelmi kapcsolatba kerül mind a három isteni Személlyel. (Szent Edith Stein: *A kereszt tudománya*, 1. kiadás 1981, 145-147. oldal).

II. Isten az Ő szerelmével ajándékozta meg a lélek-menyasszonyt

1. Amikor Isten magába öleli a lélek-menyasszonyt, amikor önmagába befogadja őt, akkor az isteni Vőlegény is odaajándékozta magát választott menyasszonyának, aki az éjszaka elmúltával kérte: *Korán reggel menjünk ki a szőlőhegyre, nézzük meg, fakad-e a szőlő vesszeje! Vajon kifeslettek-e virága bimbói? A gránátalmafák virágoznak-e már? Ott ajándékozzak meg szerelmemmel* (Én 7, 13). Isten is ezt mondja a választottjának, mert **a lelki szerelem is kölcsönös.**

Milyen boldogan készült a menyasszony arra, hogy *kimenjen* önmagából, s a lélek sötét éjszakájának elmúlása után (amikor már kezd világosodni és a nappal egyre jobban ragyog)

találkozhasson isteni Völegényével, és kölcsönösen odaadhassák magukat egymásnak a lélek önmagát felejtő imájában, egybekapcsolódásában, amelyet az emberi dadogás valamennyire a szerelem szóval tud kifejezni. A lélek-menyasszony ebben az imaszakaszban – amikor megéli, hogy Isten őt magába emelte és magába ölelte – akkor már tudja Isten üzenetét: „**Örökre a tied vagyok, kedvesem!**” Ez Isten szerelmi vallomása! Ilyen nagy szavakat, hogy „örökre”, az emberek is mondhatnak egymásnak, mert *a szeretet soha el nem múlik* (1 Kor 13, 8), a szeretet a síron túl is megmarad. De a mi örökkévalóságunk: mindig időben elkezdődött örökkévalóság, ugyanis Isten az idők folyamán szólított minket a létbe. Amikor Isten azt mondja: „Örökre szeretlek, örökre a tied vagyok!”, akkor ezt az Ő isteni örök, végtelen Létével mondja nekünk. Ő üzeni Jeremiás prófétán keresztül: *Örök szeretettel szerettelek, ezért megőriztem irántad irgalmasságomat* (Jer 31, 3). Isten szeretetének – amellyel az Ő választott menyasszonyát szereti – **nincs kezdete és nincs vége**. Még nem is léteztünk, de Isten gondolatában és **Isten Szívének a szeretetében már ott voltunk, körülvett az Ő szíve szeretete**, mert tudta azt, hogy létbe fog szólítani, **megteremt magának azért, hogy velünk egy legyen, velünk egyesüljön, hogy önmagát közölhesse velünk, hogy önmagával gazdagítson bennünket**.

2. De nemcsak az isteni Völegény mondja ezt a vallomást: „Örökre a tied vagyok!”, hanem a lélek-menyasszony is, éppen a kölcsönös önátadás megvalósításaképpen: „Isten Uram, örökre a Tied vagyok, mert kiválasztottál magadnak, megteremtettél magadnak, mert a létbe szólítottál, hogy örökre a Tied lehessenek!” Ennek a szeretetnek tehát az a jellemzője, hogy nincs vége. Ezért mondhatja Isten az Ő választottjának: „Örökre az enyém vagy!” A lélek-menyasszony is meghatódva ettől az isteni vallomástól a teljes önátadás szerelmes vallomásával mondja Istennek: „Istenem, örökre az enyém vagy!” Micsoda **kincs ez**, micsoda gazdagság, az ember Istennel lett gazdagabb örökre! Nincs más vágya már ilyenkor a lélek-menyasszonynak, minthogy kimondja: „**Megőrzöm a szeretetemet Irántad, isteni Uram!**” Isten is boldogan vállalja az Ő szeretetét lélek-menyasszonya iránt. Az egész mennyei udvar „lélegzetvisszafojtva” néz erre az isteni frigyre. Szent János – aki a *Jelenésekben* Isten Bárányát szemlélhette – hallja, amint az egyik angyal így szól: „Gyere, megmutatom neked a menyasszonyt, a Bárány hitvesét!” (Jel 21, 9). Az olimpián micsoda dicsőség, amikor a nézők látják, hogy a bajnok feláll a dobogó legfelsőbb fokára. **Mekkora kitüntetés, amikor az egész univerzum láthatja** ezt az ilyen nagyon kitüntetett **jegyest, akit a Bárány az Ő hitvesének vállalt el**: Láthatóvá lesz benne is az az ígéret, amelyet Isten tett már az Ószövetségben: *Örök szövetséget kötök velük* (Jer 32, 40). Isten angyalai és szentjei boldogan látják az üdvösség beteljesedését egy konkrét személyre vonatkoztatva.

3. A másik képben felvillan a menyasszonyt szemlélők előtt az Úr által tett ígéret: *Maga a Teremtőd lesz a hitvesed. Visszahív az Úr. Szeretetem nem hagy el soha!* (Iz 54, 5. 6. 10).

Egy-egy film úgy készül, hogy a történetet a szövegíró előre megálmodja, azután leírja, majd a szerepeket a színészek megjelenítik. Itt pedig **a szöveggönyvet maga Isten írta**. Az „**isteni színjáték**” megvalósulásáról van szó, amelynek megélésére az Úr kiválasztotta az általa legalkalmasabbnak talált személyt. **Milyen boldog az a lélek, akit az Úr ilyen főszerepre választott ki!** Ez a boldogság azonban nemcsak az isteni Völegény és a választott lélek-menyasszony boldogsága, hanem mindazok öröme is, akik Isten családjába tartoznak. A mennyországban ugyanis felhangzik a meghívás: *Örvendezzünk, ujjongjunk, dicsőítsük Istent, mert elérkezett a Bárány menyegzőjének napja! Boldogok, akik hivatalosak a Bárány menyegzői lakomájára!* (Jel 19, 7. 9). Az isteni Völegény Atyja, a Mennyei Atya a végtelen Szeretettel, a Szentlélekkel, illetve Isten háza-népe, azaz a Völegény Édesanyja, az angyalok Királynője az összes angyallal – akik a nyoszolyólányoknál is bájosabban kísérik ezt az isteni Völegényt és

menyasszonyt – **örvendeznek** a szentekkel együtt, és a menyasszony dicséretét zengik. **Amikor** ugyanis **Isten elvállalja az embert az Ő hitvesének**, vagyis olyannak, akivel **Ő elszakíthatatlan, felbonthatatlan szeretetszövetségben akar lenni örökre**, akkor hírnök bejelentése nélkül is tudja mindenki a választott lélekről: „Íme, ő a Bárány hitvese!” A mennyországi életben a tudást ugyanis mindnyájan Istenből kapjuk, mint ahogyan a szeretetet is. Ez a tudás és szeretet az öröm forrása lesz a mennyország minden lakója számára: Ismerhetjük és szerethetjük társainkat, Isten választottait úgy, ahogyan Isten ismeri és szereti őket.

III. Milyen ez a tudás és szeretet Isten választottjában?

1. Ezekiel próféta mondja az Úr szavát: *Megemlékezem a szövetségről, amelyet ifjúságod napjaiban kötöttem veled, és örök szövetségre lépek veled. Megújítom veled a szövetséget, és megtudod, hogy én vagyok az Úr!* (Ez 16, 60. 62). **A misztikus tapasztalásban a lélek egyre többet ismer meg Istenről**, tudása van Istenről, egyre jobban megtudja az ember, hogy az ő Vőlegénye az Úr, az Isten. Amikor Isten megemlékezik erről a szövetségről, amelyet az Ő választottjával kötött, erről az életszövetségről, akkor ez az életszövetség láthatóvá válik az egész mennyei udvar, a násznép számára. Ha Isten az Ószövetségben már mondhatott ilyent a hűtlen választott népnek biztatás gyanánt, vigasztalásképpen: *országod újra férjhez megy* (Iz 62, 4), akkor itt az egész násznép láthatja azt, hogy a választott lélek-menyasszonynak ki lett a férje Ura. Persze hogy örvendeznek. Megvalósult az, amit Isten Izajás prófétánál üzent: *Amint az ifjú nőül veszi a leányt, úgy vesz magához téged a Te felépítőd* (Iz 62, 5).

2. Amikor Isten önmagába, az Ő mennyei valóságába öleli a lélek-menyasszonyt, akkor megvalósul az is, amit Ezekiel prófétánál üzent még az Ur: *Elérkezett a szerelem ideje* (Ez 16, 8), vagyis a legteljesebb önátadás ideje. **Isten magába fogadja az Ő választottját, a lélek-menyasszony pedig magába fogadja isteni Urát.**

3. Megvalósul az is, amit **Sík Sándor**, a piarista papköltő énekelt meg *Ketten a Mesterrel* című versében: „Fehér fényben, fehér ruhában egy férfi jár előttem egyre. Vezet, vezet, kezem kezében, föl a magányos, nagy hegyekre... Ketten vagyunk a hegyeken – tudniillik a mennyei magasságokban. Az ember megélheti ott: – Kezem meleg kezébe fogta... Kezét homlokomra tette, s megnyitva álmodó szemem... És rám mosolygott csendesen. S **belém szállott a Mester Lelke.**”

4. Jézus tanítványai szívesen beszélnek erről az isteni nászról. „A misztikus nász imájában arra irányulnak a gondolataink, **akit nézünk, illetve akit szeretünk. Lényé magához vonzza lényünket, elménk gondolatait, szívünk szeretetét.** Szellemi lényé betölti szellemi mivoltunkat. Az Istennel való egyesülésben a megszentelő kegyelem által a lélek titokzatos, vagyis misztikus módon megtapasztalja az Istennel való egybeforrást” (Müller Lajos S. J.: *Misztika*, 255. oldal). A két lélek egyben van, a gondolatok és a szeretetek egybelángolásában. Ahogyan Szent Pál apostol mondta: *Aki az Úrhoz ragaszkodik, egy lélek Ővele* (1 Kor 6, 17). A Jézusról elnevezett (Avilai) Szent Teréz pedig azt mondja: „**Lelke központjában az ember ilyenkor már mindig együtt van Istenével** (*A belső várkastély*. 7. lakás, II. fejezet, 456-57. oldal). A lélek Istenbe merül, Isten pedig a lélekbe. Mint két gyertyaláng, vagy mint a pataknak a vize a tengerben, egymásban vannak. *A lélek az isteni természetben részesedik* (2 Pét 1, 4), és pedig kimondhatatlanul édes módon részesedik Istenben. Isten a lélekkel, a lélek Istennel egygé lesz a lelki nászban.

5. Isteni Urától a lélek-menyasszony ilyenkor szavak nélkül is biztatást kap:

„Engedd, hogy belevonjalak békességem nagy folyamába! Nagyon szelíden, erőfeszítés nélkül, teljes önátadással, de valóságosan merülj bele az én békességembe! **Engedd, hogy az én békességem folyama körülvegyen, magával sodorjon, magába fogadjon!** Engedd, hogy azt a lángolást, amelyet én gyújtottam meg szívedben, most **belevonjam isteni Szívem szeretetlángolásába!** Engedd, hogy a két szeretet lobogása **egyetlen lángolássá legyen!**” Egyik a másikban, a másik az egyikben lobog. *Te énbennem, én tebenned* (vö. Jn 6, 56). Létünk egybekapcsolódott, „tudjuk” egymást. Szeretetünk átjárja a másikat, egymásban élünk. Helyet adunk magunkban a másik gondolatának; **szívünk szeretete kölcsönösen áthullámszik a másikba.** Elmondhatjuk: „Már nem tudunk egymás nélkül élni, szimbiózisban, vagyis **egymásban élünk** egész lényünkkel!”

Itt már elakadhatnak a szavak, megállhatnak a gondolatok, s nem csaponganak tovább, itt **már csak a szeretet lüktet egymásba lobogva.** Itt már megvalósul az, amit egy ifjú férj mondott a lakodalmi vacsora köszöntésén ifjú feleségére mutatva: „Én vagyok a világ leggazdagabb embere.” Mindenki megtapsolta ezt a vallomást. Amikor a lélek-menyasszony ki tudja mondani isteni Urára tekintve: „Én vagyok a világ leggazdagabb embere”, akkor az ilyen lelket, aki egészen átadta magát isteni Urának, az egész mennyei udvar megtapsolja. Együtt ujjong vele a mennyei násznép. A lélek pedig boldogan él ebben a nagy-nagy gazdagságban. Szavak nélkül is, mondatok megfogalmazása nélkül is tudja: „**Uram, Istenem, Te lettél az én igen nagy Gazdagságom** (vö. Ter 15, 1), **Te lettél az én igen nagy Boldogságom,** **Te lettél az én igen nagy Jutalmam!**

Az Úr pedig válaszol neki, és szerelmének ezt az énekét zengi:

Hitvesem, te most már tudod, hogy' szeretlek én!

A lélek-menyasszony is boldogan énekel:

Jó Uram, szeress még engem, szeress még jobban engem szüntelen!